עולה נכנס דמה לפנים כשרה. בין לרבנן בין לרבי אליעזר דלא דרשינן [ח] כל וכל והיקשא נמי ליכא הכא: **מנחת חוטא.** דקרבן עולה **ויורד דשמיעת הקול: תוכיח.** שמכפרת ואם נכנסה לפנים כשירה דלא פסל הכתוב אלא דם: **וימא חטאת העוף תוכיח.** והכי שפיר טפי שהוא ממיני דמיס ורגילה להוכיח על מיני דמיס: **חטאת העוף בעיא דר׳ אבין היא.** היכא דהכניס דמה לפנים בטועה שאין לדמה קבלה ומיבעיא ליה בפ׳ דם חטאת (לקמן לב:) אם נפסלה בכך או לא ולא איפשיטא לה: **דמה.** אשר יובא מדמה: **ולא כשרה.** שאם נכנס כשרה להיכל אינה נפסלת: **דם דמה לא דרשי.** דכיון דלא מצי למיכתב וכל חטאת אשר יובא אל אהל מועד דאילטריך למיכתב דם למעוטי בשר אורחיה דקרא למיכתב מדמה: **קדש קדשים היא לחטאת ולאשם** [ט]. במנחה הוא דכתיב וקא מ״ר שמעון מדקא מקיש מנחות לחטאת ואשם להכי מקיש [י] [לשייסה לומר לך דיש מהם כחטאת ויש מהם כאשם] שתהא מנחת חוטא כחטאת דלא לשמה פסולה ומנחת נדבה כאשם דכשר שלא לשמו: **אלא לרבי אליעזר.** כיון דחטאת ואשם כי הדדי נינהו למאי הלכתא איתקש לתרוייהו: **שלא בכלי שרת.** שלא קדש הקומץ בכלי שרת פסולה [יא] שהמנחות הוקשו לזבחים ליטעון מרבע עבודות [יב] קמילה כנגד שחיטה מתן קומץ בכלי שרת כנגד קבלת הדם הולכה כנגד הולכה הקטרה כנגד זריקה: **ור״ש מכשיר.** אם הוליכו בידו בקומצו עד המזבח והקטירו: **לחטאת ולאשם.** להכי איתקש מנחה לחטאת ולאשם שאין שוין בהלכותיהן לומר לך: **בא לעובדה.** בהלכות יא] והקטרות ביד שלא בכלי: **עובדה בימין.** שהקומץ בה מזריקת דם חטאת שהיא ביד באצבע ובימין דכתיב בחטאת [ויקרא ד] ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן וגו׳ ודרשינן לקמן בפ״ב (דף כד.) באצבעו ונתן שלא תהא נתינה אלא בימין דכל מקום שנאמר אצבע והכוונה אינו אלא ימין: **בא לעובדה בכלי.** דגמרינן ממצורע דכתיב ביה אצבע והכוונה וימין וטבל הכהן באצבעו יג] הימנית [ויקרא יד] ובזריקת כל הזבחים לא כתיב בו אצבע אלא כהונה חוץ מחטאת: **מנחת חוטא כתיב בה** (ה) **כי חטאת היא.** גבי שמיעת הקול בויקרא (ה, יח): **ולרבנן.** דפליגי עליה דר׳ אליעזר במתני׳ (דף ב.) למאי הלכתא כו׳: חטאת כתיב בה (ויקרא ד) וסמך ידו על ראש החטאת: **אמרו דבר אחד.** דרבי אליעזר נמי פסיל באחריס הנשחטים לשם פסח בזמנו ולשם חטאת כל ימות השנה ומברייתא דלקמן דייק לה רבי יוחנן: **ורבה אמר באחריס לשם חטאת פליגי.** יוסף בן חוני ורבי אליעזר (1) ולא יד] פסיל רבי אליעזר אלא באחריס לשם פסח אבל באחריס לשם חטאת מכשיר כדתניא כו׳. ובין רבה ובין ר׳ יוחנן דייקי מילתייהו מהא מתני׳ ובמסקנא בעינא לפרושי דיוקייהו: **הפסח שעברה שנתו.** דתנו לא חזי לפסח סתמיה טו] שלמים כדרבינן לעיל (דף ח:) מקרא׳: **ושחטו בזמנו לשמו.** דהוה ליה שוחט שלמים לשם פסח: **וכן השוחט.** אחד מכל הזבחים לשם פסח בזמנו: **אם בשאר ימות השנה שאינו כשר לשמו.** כדילפינן לה במסכת פסחים (דף פא.) שחטו קודם חצות פסול שנאמר בין הערבים [שמות יב] וכמה פעמים שנה הכתוב לעכב טז] קביעות זמנו בי״ד בין הערבים: **אחרים כשרים לשמו.** דרבי אליעזר מודה בו דלא פליג אלא בזמנו כדתנן בהדיא אבל כל ימות השנה אין שם שחיטת פסח חל על קרבן אחר: **אמר לו רבי אליעזר לר׳ חילוף.** אם יז] ק״ו אתה בא לדרוש יכול אני להחליפו בענין אחר ולומר דבר שאינו ולהכשיר פסח בזמנו שלא לשמו: **ויוכשר פסח בי״ד שלא לשמו.** ובדין יח] הזה אתה יכול להכשיר פסח בזמנו שלא לשמו: **וכן אתה אומר.** בתמיה התדרוש ק״ו יט] ויתכשרו: **מה לי הוכשרו אחרים כו׳.** ק״ו כ] שדרשת יש עליו תשובה: **מה לי הוכשרו אחרים כו׳ יוכשרו אחרים כו׳.** בתמיה ומהכא דייק רבי יוחנן למילתיה ואמר דכי היכי דפסיל רבי אליעזר באחריס לשם פסח פסיל באחריס כא] לשם חטאת דהא טעמו דרבי אליעזר משום דהוא פסול לשם אחריס וה״נ כב] בחטאת איתא. ורבה דייק מסיפא שחזר רבי אליעזר מדין זה ודנו בדין אחר ומודה באחריס לשם חטאת כשרים: **א״כ.** אם אתה פוסל באחריס לשמו בזמנו הורעת פסח כג] ונתת כח בשלמים שכל השנה שהיא זמן שלמים פסח הנשחט יז] לשמו כשר והיום שהוא זמן פסח כל כד] שלמים הנשחטין לשמו פסולין נמלאת מחשבת (יח) שלו גדול כה] כח בשלמים מפסח וקרא אשכחן דאחמור בפסח מבשלמים דכתיב ביה הוא [שמות יב] ובכל הזבחים הכשיר שלא לשמן: אמר

אשם שאינו כליל לא כל שכן. לא שייך למימר חטאת תוכיח דאיכא למימר מה לחטאת שכן דמה למעלה ושכן לד כרת ושכן באה בנדבה: **מנחת חוטא הרי היא בחטאת.** אין זה למד מלמד דלא״ג לחטאת ילפינן למלוה משלמים לעיל [ח.] מכל מקום עכובא בגופיה כתיבי כו] ומנחת נדבה כאשם לאו משום דמאשם ילפא למלוה דמנחה גופה איתקש לשלמים כאשם אלא למימרא דלא הוי כחטאת: **בא** לעובדה ביד עובדה בימין בחטאת. דכתיב בה אלנבע דילפינן כ] מגזירה שוה ממצורע דאלנבע הוי ימין וא״ת הלא איבעיא לן פרק איזהו מקומן (לקמן דף נ.) אי ילפינן היקש מג״ש ואי מצורע חולין [הוא] הוה כו] אתי שפיר [ולא] כח] קשה למ״ד דנעי למד קדש ומלמד קודש פרק כט] איזהו מקומן (ג״ז סס): **הכי** גרסינן ל] עיקר קרא לכדר׳ יהודה בריה דרבי חייא הוא כו׳. תימה דברים מנחות (דף נ:) משמע דאידך דרשא עיקר דפריך אביי מכדי מחשבה דפסיל רחמנא היקישא הוא ל: **הורעתה** כח פסח ונתת כח בשלמים. דנזמן שלמים פסח לשם שלמים כשר ואילו בזמן הפסח שלמים לשם פסח פסולים והלא יש פסוק בפסח לפסול שלא לשמו ואילו בשלמים אין פסוק: פסולה מנחת נדבה הרי היא כאשם לפיכך קמצה שלא לשמה כשרה אלא לרבי אליעזר למאי הלכתא איתקש מנחה לחטאת ומנחה לאשם [ב] לכי איידך דרבי שמעון [יא] דתנן [ב] שלא בכלי שרת פסולה ורבי שמעון מכשיר [יב] ואמר רב יהודה בריה דרבי חייא מ״ט דר״ש אמר קרא קדש קדשים היא כחטאת וכאשם [ג] בא לעובדה ביד עובדה בימין כחטאת [ד] בכלי עובדה בשמאל כאשם ור״ש האי קרא מפיק ליה להכי ומפיק ליה להכי עיקר קרא לכדרב יהודה בריה דרבי חייא הוא דאתא ומנחת חוטא דפסולה שלא [ה] לשמה [טעמא אחרינא הוא] חטאת טעמא מאי דכתיב בה היא מנחת חוטא נמי כתיב בה היא [ו] ולרבנן למאי הלכתא איתקש אשם לחטאת לומר לך מה חטאת טעונה סמיכה אף אשם טעון סמיכה: יוסף בן חוני אומר הנשחטין כו׳: א״ר יוחנן יוסף בן חוני ורבי אליעזר אמרו דבר אחד רבה אמר ז] באחרים לשם חטאת פליגי (ז) דתניא ח) הפסח שעברה שנתו ושחטו בזמנו לשמו וכן השוחט אחרים לשם פסח בזמנו רבי אליעזר פוסל ורבי יהושע [מכשיר א״ר יהושע אם ח] בשאר ימות השנה שאינו כשר לשמו אחרים כשרים לשמו בזמנו שהוא כשר לשמו אינו דין שיכשרו אחרים לשמו אמר לו רבי אליעזר או חילוף הדברים ומה אם בשאר ימות השנה שאינו כשר לשמו כשר הוא לשם אחרים בזמנו שהוא כשר לשמו אינו דין שיוכשר לשם אחרים ויוכשר פסח בארבעה עשר שלא לשמו וכך אתה אומר מה לי הוכשרו אחרים בשאר ימות השנה לשמו שכן הוא פסול לשם אחרים ויוכשרו ט] אחרים בזמנו לשמו שכן הוא פסול לשם אחרים אמר לו רבי יהושע אם כן הורעתה כח פסח ונתת כח בשלמים חזר רבי אליעזר ודנו דין אחר מצינו מותר פסח בא שלמים ואין מותר שלמים בא פסח ומה פסח שמותרו בא שלמים שחטו בזמנו לשום שלמים פסול שלמים שאין מותרן בא פסח אם ט] שחטם לשם פסח בזמנו אינו דין שיהו פסולין דגמרינן ממצורע דכתיב ביה אלנבע והכוונה וימין וטבל הכהן באלנבעו יג] הימנית [ויקרא יד] ובזריקת כל הזבחים לא כתיב בו אלנבע אלא כהונה חוץ מחטאת: **מנחת חוטא כתיב בה** (ה) **כי חטאת היא.** גבי שמיעת הקול בויקרא (ה, יח): **ולרבנן.** דפליגי עליה דר׳ אליעזר במתני׳ (דף ב.) למאי הלכתא כו׳: חטאת כתיב בה (ויקרא ד) וסמך ידו על ראש החטאת: **אמרו דבר אחד.** דרבי אליעזר נמי פסיל באחריס הנשחטים לשם פסח בזמנו ולשם חטאת כל ימות השנה ומברייתא דלקמן דייק לה רבי יוחנן: **ורבה אמר באחריס לשם חטאת פליגי.** יוסף בן חוני ורבי אליעזר (1) ולא יד] פסיל רבי אליעזר אלא באחריס לשם פסח אבל באחריס לשם חטאת מכשיר כדתניא כו׳. ובין רבה ובין ר׳ יוחנן דייקי מילתייהו מהא מתני׳ ובמסקנא בעינא לפרושי דיוקייהו: **הפסח שעברה שנתו.** דתנו לא חזי לפסח סתמיה טו] שלמים כדרבינן לעיל (דף ח:) מקרא׳: **ושחטו בזמנו לשמו.** דהוה ליה שוחט שלמים לשם פסח: **וכן השוחט.** אחד מכל הזבחים לשם פסח בזמנו: **אם בשאר ימות השנה שאינו כשר לשמו.** כדילפינן לה במסכת פסחים (דף פא.) שחטו קודם חצות פסול שנאמר בין הערבים [שמות יב] וכמה פעמים שנה הכתוב לעכב טז] קביעות זמנו בי״ד בין הערבים: **אחרים כשרים לשמו.** דרבי אליעזר מודה בו דלא פליג אלא בזמנו כדתנן בהדיא אבל כל ימות השנה אין שם שחיטת פסח חל על קרבן אחר: **אמר לו רבי אליעזר לר׳ חילוף.** אם יז] ק״ו אתה בא לדרוש יכול אני להחליפו בענין אחר ולומר דבר שאינו ולהכשיר פסח בזמנו שלא לשמו: **ויוכשר פסח בי״ד שלא לשמו.** ובדין יח] הזה אתה יכול להכשיר פסח בזמנו שלא לשמו: **וכן אתה אומר.** בתמיה התדרוש ק״ו יט] ויתכשרו: **מה לי הוכשרו אחרים כו׳ יוכשרו אחרים כו׳.** בתמיה ומהכא דייק רבי יוחנן למילתיה ואמר דכי היכי דפסיל רבי אליעזר באחריס לשם פסח פסיל באחריס כא] לשם חטאת דהא טעמו דרבי אליעזר משום דהוא פסול לשם אחריס וה״נ כב] בחטאת איתא. ורבה דייק מסיפא שחזר רבי אליעזר מדין זה ודנו בדין אחר ומודה באחריס לשם חטאת כשרים: **א״כ.** אם אתה פוסל באחריס לשמו בזמנו הורעת פסח כג] ונתת כח בשלמים שכל השנה שהיא זמן שלמים פסח הנשחטו (1) לשמו כשר והיום שהוא זמן פסח כל כד] שלמים הנשחטין לשמו פסולין נמלאת מחשבת (יח) שלו גדול כה] כח בשלמים מפסח וקרא אשכחן דאחמור בפסח מבשלמים דכתיב ביה הוא [שמות יב] ובכל הזבחים הכשיר שלא לשמן: אמר

מיפוק ליה דכפ״ק דמנחות (דף י.) מייתי תרי קראי חד לקומץ וחד לקידוש קומץ. ולא משום עבודת ימין לחוד (כא לעובדה בימין כחטאת עובדה בימין) הא אית להו לרבנן (קדשה שלא בכלי שרת פסולה) דכל מקום שנאמר אצבע או כהונה אינה אלא ימין. וי״ל דאילטריך הקישא כדדרשינן בחולין (דף פז: ולקמן דף נא.) מה חטאת אינה באה אלא מן החולין ובידו הימנית אף לא [א] מה חטאת פסולה שלא לשמה אף כל המנחות פסולות שלא לשמן מ״ל לאשם, ובידו הימנית דנקט לאו דוקא דהא עיקר דרשא הוא כדנפקא לן במנחות דבעי ימין אלא אגב אינו בא אלא מן החולין נקט לה (תוס׳ טוב): **א״כ** הורעתה כח פסח. עיין בהשמטות בסוף המסכת: **תוד״ה** מנחת חוטא כו׳ ומנחת נדבה כאשם לאו משום דמאשם ילפא. נ״ב, דאשם גופיה לא ידעינן דכשר אלא מהיקשא. ואם תאמר מיפוק [ליה] הכשר [מזאת התורה] דאיתקש [כל המנחות] כולהו לשלמים, וי״ל דלכך בא זה הפסוק לאמועינן דאין מנחת נדבה כחטאת אלא הכי הוא כאשם (תוס׳ טוב):

מסורת הש״ס

ח) [לקמן לב:], ט) [קדושין כא. וש״נ], ג) [לקמן פב:], ד) מנחות ג: ת״כ צו פ״ג ה״ד., ה) מנחות כו. ירושי׳ פסחים פ״ז ה״ה, יומא פ״ב ה״א., ו) מנחות י: כו. לקמן כה., ז) ע׳ ירושי׳ יומא שם., ח) פסחים סב: תוספ׳ דפסחים פ״ד ה״ו, ירושי׳ פסחים פ״ה ה״ד., ט) מנחות ב לעיל ד ע״ש רצ״ע, י) לקמן יג מנחות יב., כ) לקמן כד:, ל) [עיין במנחות ג: בד״ה מכלי מחשבה כו׳ לא קשיא מילי ע״ש]:

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ בעיא דרבי אבין היא מה כל״ל ותיבת ולפרוך נמחק: (ב) שם בימין כתחטאת בא לעובדה בכלי עובדה: (ג) שם שלא לשמה ה״ט חטאת טעמא מאי: (ד) שם כדתניא דספסה: (ה) רש״י ד״ה מנחת חוטא מתיב בה חטאת כל״ל ותיבת כי נמחק: (ו) ד״ה וכהכ וכו׳ בן חוני ור׳ אליעזר ר״א לא פסיל אלא: (ז) ד״ה ת״כ אם וכו׳ הנשחטו לשמו. נ״ב פי׳ לשם שלמים: (ח) בא״ד נמלאת מחשבת שלא לשמו גדול כחו בשלמים מנפסח:

שינויי נוסחאות

א) ונכנסו לפנים כל״ל, ותיבת דמן נמחק (*ש״מ), כי בתמנחה אין לם (דק״מ): ב) בכ״ל ליתא תיבות ומנחה לאשם, ונוח כי מתמנחה לאשם ל״ק דאילטריך לקמלה שלא לשמה פסולה. והגי׳ שלפנינו ה״פ למאי הלכתא איתקש לתרוייהו ולכדפיר״ש: ג) בכ״ל נוסף אשם נמי כתיב ביה הוא, ההוא לאחר הקטרת אימורין הוא דכת׳, ואלא הוא למאי אתא, לכדרב הונא אמ׳ רב דאמר רב הונא אמ׳ רב אשם שניתק לרעייה ושחטו סתם כשר לשום עולה, ניתק אין לא ניתק לא. וכ״ה בתמנחות (ד ל) ע״ש: ד) בכ״מ אמר רבה. וכרש״י ורבה אמר. ועי׳ בה״ז שכתב להסוק׳ גרסי׳ ובאחרים בו״ן, ורבה מפרש דבכרי כ״ל, ועי׳ בתוס׳ לקמן ע״ב ד״ה אמר: ה) בכתה״י ומה אם: ו) יוכשרו (כי״מ וצ׳ וכ״ה ברש״י): ז) מיבע אם ליתא בכתה״י: ח) כ״ל דרשי (*ש״מ): ט) וכאשם יש מהם שהוא כחטאת ויש מהם שהוא כאשם האי קרא במנחה כו׳. כל״ל (ש״מ), ובדפפד״מ נדפסה הגהה בעי״ז להגן בסמוך ולכפנינו. וכתב בדקד״ס שבועלי הוסיפוהו ע״פ כת״י: י) מקיש לה כל״ל (*ש״מ). הקטע המוקף בחלאי רבועים ליתא בכתה״י ובד״ו והוסיפוהו ורבה מפרש דבכרי כ״ל, ועי׳ בתוס׳ לקמן ע״ב ד״ה אמר: ה) בכתה״י ומה אם: ו) יוכשרו (כי״מ וצ׳ וכ״ה ברש״י): ז) מיבע אם ליתא בכתה״י: ח) כ״ל דרשי (*ש״מ): ט) וכאשם יש מהם שהוא כחטאת ויש מהם שהוא כאשם האי קרא במנחה כו׳. כל״ל (ש״מ), ובדפפד״מ נדפסה הגהה בעי״ז להגן בסמוך ולכפנינו. וכתב בדקד״ס שבועלי הוסיפוהו ע״פ כת״י: י) מקיש לה כל״ל (*ש״מ). הקטע המוקף בחלאי רבועים ליתא בכתה״י ובד״ו והוסיפוהו ע״פ כת״י: יא) לעובדה עבודת הקטרה ביד כל״ל (*ש״מ). יב) בהולכה והקטרה (יעב״ץ ורש״ש): יג) לר״ש דאמר לקמן בפרק כל הזבחים (חוץ מחטאת) זרק בשמאל פסול ור״ש מכשיר [חוץ מחטאת] משום דר״ש תרתי כו׳ (כתה״י, ומתוקן ע״פ בה״ז). וכש״מ גרים לר״ש כדאמרינן לקמן כו׳, וכ׳ שכש״ל ליתא כל הקטע שבינתיים: יג) את אצבעו (כי״י, וכ״ה במקרא). ועי׳ מלא״מ: יד) כ״ל דלא (*ש״מ): טו) וסתמיה (כתה״י וד״ו): טז) בכתה״י בקביעות, ותיבת לעכב ליתא. וכש״מ לעכב בקביעות: יז) כ״ל כלומר אם (*ש״מ): יח) כ״ל והדין הוא כן בתמי׳ וכי יכול אני להכשיר כו׳ (כי״פ). כ״ל ובדין זה אני יכול להכשיר (כי״י): יט) ק״ו זה וכשירנו (כי״י). ס״ל ותכשירו שלא לשמו דלא תדרוש [ק״ו] זה כמו דלא תדרוש האחר שיש עליו כו׳ (ש״מ): כ) ועוד ק״ו כל״ל (ש״מ): כא) נמי באחרים כל״ל (*ש״מ): כב) והא נמי (כתה״י). כ״ל והאי דין נמי (ש״מ): כג) כ״ל כח פסח (*ש״מ): כד) מיבע כל ליתא בכתה״י: כה) כ״ל גרוע (במקום גדול) (גליון): כו) כ״ל כתיב. וסס״ד, ומה״ד מנחת נדבה (צ״ק): כז) כל״ל חולין הוא אתי, ולא״ל. כח) גי׳ הל״ק ומ״מ קשה למ״ד דלא בעי למד וכו׳. וכעי״ז בס״מ. ועי׳ בח״ג, בה״ז, מ״ל, מלאה ליתן ויפה עיניה: כט) בדפריך בפרק איזהו מקומן כל״ל (ש״מ): ל) מיבע הכי גרסינן ממתק (ש״מ): לא) אלא״ה כמולין דף כא ב ולקמן דף נא ס ובמנחות פג ס ליתא להאי סיומא, ואולי היה כך גירסתם או שהוא מדברי התוס׳ דרבנן בעו להאי כחטאת וכאשם להכי (גליון):

עין משפט נר מצוה

נא א מיי׳ פרק טו מהלכות פסה״מ הלכה כ׳:
נב ב מיי׳ פרק יא שם הלכה ו:
נג ג מיי׳ פט״ו שם הלכה יב:

תורה אור השלם

1. וְכָל חֲטָאָה אֲשֶׁר יוּבָא מִדָּמָהּ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא תֵאָכֵל בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף: ויקרא ו, כג
2. לֹא תַאֲפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם: ויקרא ו, י

מוסף רש״י

לעכב דהוא עצמו שלא הוקטרו אימורין כשר דאין כפרה אלא כדם, ואע״ג דכתיב באשם קדש קדשים הוא קודם שחיטה, לא ילפינן מיניה דלא מצמע לשמו אלא כשכתוב הוא עם שם הקרבן כגון חטאת הוא אשם הוא ויכול דכתיב גבי אחת מעבודת הדם (לעיל ה:) **האיבא אצבע.** דכתיב בחטאת ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן [וגו׳], ודרשינן לקמן בפ״ב באצבעו ונתן אלא דהא נתינה אלא בימין דכל מקום שנאמר אצבע והכונה אינו אלא ימין (להלן יא.) **במה דברים** אמורין בעולת העוף. שנעשית למעלה כדאמרינן בפרק קדשי קדשים (להלן סד:) **אבל בחטאת** בהמה. דכתיב בה קרן בהדיא אינה נעשית כו׳ (להלן נג.):

ע״כ מעמוד קודם

תאמר באשם שיש לו קצבה. אשם יש לו קצבה לדמיו בכסף שקלים (לעיל י:) **דמה ולא בשרה.** דתני דמה כתיבי, אשר יובא מדמה והן לא הובא את דמה, חד למעוטי בשר (להלן פב.) **שלא בכלי שרת פסולה ור׳ שמעון מכשיר.** אלא קדש קומץ בכלי שרת, דבתחילת מנחה ודאי לא פליגי דבעיא כלי כדאמרינן בפרק שתי הלחם בא לעובדה ביד. הקטרת קומץ שהיא במקום זריקה ביד אלא קדשו בכלי (מנחות כו.) **בא לעובדה בכלי.** שקידש קומץ בכלי עובדה בשמאל כאשם. עובדה לקידוש קומץ בשמאל כאשם מצורע דכתיב ביה שמאל (שם י.) **הפסח שעברה שנתו.** שנולד שמתקך קודם ר״ש ניסן והפכישו לשם פסח וכי מטא ר״ח ניסן ועברה שנתו הו לא חזי לפסח דכתיב זכר בן שנה, וקאי לשלמים כדלעיל: בפיקרון לקמן פסח בשאר ימות השנה שלמים הוא (פסחים סב.):

ליקוטים

אשם שאינו כליל לא כ״ש. צריך לומר דסברא דק״ר מבטל הקישא כיון שנוכל להעמיד ההיקישא לדבר אחר. [וכן] משמע בפ״ק דזבחים דקאמר תנן התם ר״ע אומר כל הדמים שנכנסו להיכל כו׳ ופריך בשלמא רבי אליעזר כדאמר טעמא אלא רבנן מאי טעמייהו אמר רבא אשם שנכנס דמו לפנים פסול לא מצית אמרת מק״ו כו׳ אלמא ק״ו מבטל הקישא דכחטאת כאשם כיון דאיכא לאוקמא הקישא לדבר אחר. (תוס׳ ב״מ ק״ד ע״ב) **אמר** ר׳ יוחנן כו׳ **רבה אמר** כו׳. רבה הלך ללמוד תורה מרבי יוחנן כדאיתא שילהי כתובות. וזה פעם ראשון שמצאתי בעניי דיפלוג רבה עם ר׳ יוחנן. (מנחת יהודה)

שיטה מקובצת

מנחת חוטא נמי כתיב בה היא. תימה לרבנן דר״ש דאמרי קדשה שלא בכלי שרת פסולה, למאי הלכתא איתקש מנחת חוטא לאשם ולאשם מנחת נדבה דפיל״מ דלא איתקש מנחת נדבה לאשם כדאמרי׳ דאיתקש מנחת חוטא לחטאת ומנחת נדבה לאשם כדאמרי׳ לעיל, לשמוק מיני׳ ומזלא (תורת העולה) [המורה לשולה] נפקא הוא״ל ותורת שלמים עליו כפרי״. וכ״ת דאילטריך היקשא לומר דמה חטאת טעון ימין אף קמיצה בעי ימין.

נא א מיי׳ פרק טו מהלכות פסה״מ הלכה כ׳:
נב ב מיי׳ פרק יא שם הלכה ו:
נג ג מיי׳ פט״ו שם הלכה יב:

תורה אור השלם

1. וְכָל חֲטָאָה אֲשֶׁר יוּבָא מִדָּמָהּ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא תֵאָכֵל בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף: ויקרא ו, כג
2. לֹא תַאֲפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם: ויקרא ו, י

מוסף רש״י

לעכב דהוא עצמו שלא הוקטרו אימורין כשר דאין כפרה אלא כדם, ואע״ג דכתיב באשם קדש קדשים הוא קודם שחיטה, לא ילפינן מיניה דלא מצמע לשמו אלא כשכתוב הוא עם שם הקרבן כגון חטאת הוא אשם הוא ויכול דכתיב גבי אחת מעבודת הדם (לעיל ה:) **האיבא אצבע.** דכתיב בחטאת ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן [וגו׳], ודרשינן לקמן בפ״ב באצבעו ונתן אלא דהא נתינה אלא בימין דכל מקום שנאמר אצבע והכונה אינו אלא ימין (להלן יא.) **במה דברים** אמורין בעולת העוף. שנעשית למעלה כדאמרינן בפרק קדשי קדשים (להלן סד:) **אבל בחטאת** בהמה. דכתיב בה קרן בהדיא אינה נעשית כו׳ (להלן נג.):

ע״כ מעמוד קודם

תאמר באשם שיש לו קצבה. אשם יש לו קצבה לדמיו בכסף שקלים (לעיל י:) **דמה ולא בשרה.** דתני דמה כתיבי, אשר יובא מדמה והן לא הובא את דמה, חד למעוטי בשר (להלן פב.) **שלא בכלי שרת פסולה ור׳ שמעון מכשיר.** אלא קדש קומץ בכלי שרת, דבתחילת מנחה ודאי לא פליגי דבעיא כלי כדאמרינן בפרק שתי הלחם בא לעובדה ביד. הקטרת קומץ שהיא במקום זריקה ביד אלא קדשו בכלי (מנחות כו.) **בא לעובדה בכלי.** שקידש קומץ בכלי עובדה בשמאל כאשם. עובדה לקידוש קומץ בשמאל כאשם מצורע דכתיב ביה שמאל (שם י.) **הפסח שעברה שנתו.** שנולד שמתקך קודם ר״ש ניסן והפכישו לשם פסח וכי מטא ר״ח ניסן ועברה שנתו הו לא חזי לפסח דכתיב זכר בן שנה, וקאי לשלמים כדלעיל: בפיקרון לקמן פסח בשאר ימות השנה שלמים הוא (פסחים סב.):

ליקוטים

אשם שאינו כליל לא כ״ש. צריך לומר דסברא דק״ר מבטל הקישא כיון שנוכל להעמיד ההיקישא לדבר אחר. [וכן] משמע בפ״ק דזבחים דקאמר תנן התם ר״ע אומר כל הדמים שנכנסו להיכל כו׳ ופריך בשלמא רבי אליעזר כדאמר טעמא אלא רבנן מאי טעמייהו אמר רבא אשם שנכנס דמו לפנים פסול לא מצית אמרת מק״ו כו׳ אלמא ק״ו מבטל הקישא דכחטאת כאשם כיון דאיכא לאוקמא הקישא לדבר אחר. (תוס׳ ב״מ ק״ד ע״ב) **אמר** ר׳ יוחנן כו׳ **רבה אמר** כו׳. רבה הלך ללמוד תורה מרבי יוחנן כדאיתא שילהי כתובות. וזה פעם ראשון שמצאתי בעניי דיפלוג רבה עם ר׳ יוחנן. (מנחת יהודה)

שיטה מקובצת

מנחת חוטא נמי כתיב בה היא. תימה לרבנן דר״ש דאמרי קדשה שלא בכלי שרת פסולה, למאי הלכתא איתקש מנחת חוטא לאשם ולאשם מנחת נדבה דפיל״מ דלא איתקש מנחת נדבה לאשם כדאמרי׳ דאיתקש מנחת חוטא לחטאת ומנחת נדבה לאשם כדאמרי׳ לעיל, לשמוק מיני׳ ומזלא (תורת העולה) [המורה לשולה] נפקא הוא״ל ותורת שלמים עליו כפרי״. וכ״ת דאילטריך היקשא לומר דמה חטאת טעון ימין אף קמיצה בעי ימין.